

Takk - for at du skrev den rapporten!

SIKKERHETSPROGRAMMET "TAKK"
Modellflyseksjonen sammen med medlemsklubbene

Hvordan føler du deg i dag?

Mentimeter

"Å jobbe med sikkerhet er viktig"

Mentimeter

- 1st | 1 = Helt uenig
- 2nd | 2 = Uenig
- 3rd | 3 = Litt uenig
- 4th | 4 = Vet ikke
- 5th | 5 = Litt enig
- 6th | 6 = Enig
- 7th | 7 = Helt enig

Hva tenker du om temaet "å skrive rapport"?

Mentimeter

HVORFOR TAKK-PROGRAMMET I MODELLFLYSEKSJONEN?

- Vårt sikkerhetssystem gir alle piloter en solid innføring i hvordan vi tenker og forholder oss til sikkerhet. Hvordan sikrer vi at alle piloter, uavhengig erfarings -og ferdighetsnivå, har gode holdninger til sikkerhet gjennom hele "pilotkarriereren"?
- De fleste feil som er gjort i forbindelse med hendelser, skader og ulykker skyldes menneskelig svikt, noe som ofte har med våre holdninger til sikkerhet å gjøre
- Holdninger og kultur tar år å bygge. Det er en forutsetning at vi har en felles forståelse og bevissthet for dette, slik at vi trekker i samme retning
- Måten å tenke sikkerhet på må være enkelt og mulig å gjennomføre for den enkelte pilot
- Vi ønsker at alle medlemmer skal bidra til å bygge en sunn sikkerhetskultur
- Oppmuntre til økt rapportering

HVA ER MÅLENE MED PROGRAMMET?

- En kontinuerlig reduksjon av ulykker og hendelser
- Økt rapportering
- Skape en ramme og arena for å videreutvikle en proaktiv sikkerhetskultur i hele NLF
- Anerkjenne hverandre for sikkerhetsbevisst atferd i "sanntid"
- At TAKK-sjargongen innarbeides som et naturlig kulturuttrykk i klubbene

VI MÅ TA VARE PÅ FRIHETEN VÅR!

NLF har en nullvisjon om ingen skadde eller omkomne som følge av våre luftsportaktiviteter. Vi har mange dyktige piloter i vår seksjon, og vi har stor frihet til å utøve vår aktivitet. Denne friheten kan fort bli innskrenket dersom vi ikke følger regelverket.

Når regelbrudd skjer kan man stille seg spørsmålet:

Hva var den bakenforliggende årsaken til at man havnet i en slik situasjon ?

HVA ER DET SOM LIGGER TIL GRUNN FOR VÅR ATFERD?

- Holdninger kan forstås å være en relativt permanent og generell positiv eller negativ evaluering av en person, objekt eller en sak
- De beste prediksjoner (gjort ut ifra forskning) på atferd inkluderer ikke bare holdningen til personen, men også samspillet mellom holdninger, overbevisninger og intensjoner for den aktuelle atferden.

Et godt eksempel kan være undersøke hvorfor du ikke tok hensyn til omgivelsene:

- Hvor sterk er din overbevisning på viktigheten av å ta hensyn til omgivelsene (selv om du har 20 års erfaring)?
- Hadde du en bevisst intensjon om å ta hensyn til omgivelsene før du begynte å fly? Kan du stå for valgene du tok?
- Hva tenker, eller føler du, om det å ta hensyn til omgivelsene når du skal fly?
- Hva slags innstilling eller kultur er det i klubben om å ta hensyn til omgivelsene?

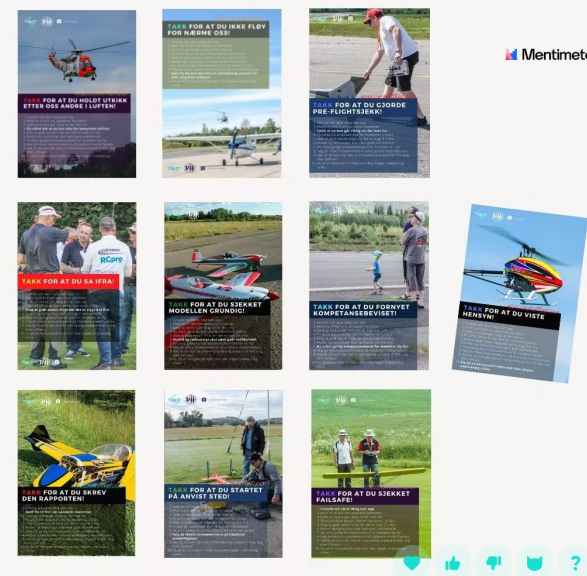
VERKTØYKASSA

- Presentasjonsmateriell til TAKK-bud og TAKK-regler til bruk i klubb
- TAKK-plakater
- TAKK-slides til bruk på brief/storskjerm o.l
- TAKK-sjekkliste til individuelt bruk?
- Materiell til sosiale medier
- Grafikk til MI
- Facebook-eventbilde
- GIFs
- FB/Instagram-poster
- Klistremerker?

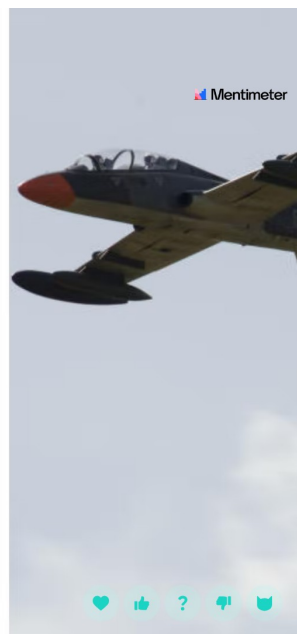
HVA KAN VI GJØRE FOR Å BEDRE SIKKERHETEN?

- TAKK-budene og TAKK-reglene er et resultat av mange år med statistikk og sikkerhetsarbeid
- Med involvering i TAKK - så bidrar alle til å bygge en felles bevissthet og sikkerhetskultur i Modellflyseksjonen og NLF

KAN DU AKTIVITETSVETTREGLENE?

1. Failsafe må være riktig satt opp
2. **Meld fra til NLF om uønskede hendelser**
3. Sjekk at rorene går riktig vei før hver tur
4. Fly alltid slik at du kan vike for bemannet luftfart
5. Skap et godt sosialt miljø der det er trygt å si ifra
6. Modell og radioutstyr skal være godt vedlikeholdt
7. Ha alltid gyldig kompetansebevis for modellen du flyr
8. Følg de lokale bestemmelsene på klubbens modellflyplass
9. Ikke fly dersom det ikke er tilstrekkelig avstand til folk, ting eller lufthavn
10. Fly på en hensynsfull måte som ikke skaper unødvendig risiko

KAN DU AKTIVITETSVETTREGLENE?

1. Si ifra til andre om hvor du har tenkt å fly
2. Ikke gå ut på racebanen før andre har landet
3. Tenk alltid over om det er trygt å fly der du tenker å fly
4. Fly på en hensynsfull måte som ikke skaper unødvendig risiko
5. Inviter med deg en kompis som kan spotte mens den andre flyr
6. Bruk sjekklisten i henhold til modellflyhåndboka når du flyr alene
7. Ikke fly uten godkjenning dersom det ikke er tilstrekkelig avstand til folk, kjøretøy, bygg eller lufthavn
8. Du har vikeplikt - fly så lavt du kan, eller land om du hører et bemannet luftfartøy
9. Ikke plugg i batteriet uten å få godkjenning fra dem som allerede har FPV-drona i lufta
10. Husk å sette opp failsafe som gjør at drona dropper, eller slår inn GPS

Hvor mange rapporter har du skrevet de siste to årene?

Mentimeter

Har du noen gang opplevd noe som andre kunne lære noe av?

Mentimeter

HVORFOR ER DET VIKTIG Å SKRIVE HENDELSESRAPPORT?

Mentimeter

- Bidra til datainnsamling til det nasjonale flytryggingsarbeidet
- Erfaringer kan bidra til utvikling av regelverk og prosedyrer
- Være i forkant av "trender" eller ukultur
- Erfaringer kan bidra til bedre praksis og anbefalinger blant medlemmene
- Skaper en delingskultur av erfaringer i miljøet

F. eks: Svakheter i utstyr kan oppdages og adresseres til brukere og produsent.

HVA ØNSKER VI Å OPPNÅ MED DETTE BUDENE?

Mentimeter

- Alle hendelser rapporteres til NLF
- Bedre sikkerhet - større flyglede
- Skape tillitt blant medlemmene på at det beste de kan gjøre er å rapportere
- Hver pilot blir mer bevisst og motivert på bruke rapportering som et verktøy i forebyggende sikkerhetsarbeidet i seksjonen og forbundet
- At det blir naturlig for alle piloter å deler sine positive og negative erfaringer på plassen med hverandre

HVA MENER VI NÅR VI SNAKKER OM Å RAPPORTERE HENDELSER?

Mentimeter

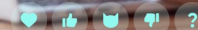
- Å benytte rapportskjema for modellfly
 - Definere hendelsen ut ifra alvorlighetsgrad
 - Vurdere om det bruk for å kontakte politi og/eller forsikringsselskap
 - Ved behov følge seksjonens handlingsplan ved ulykker

F.eks: "Kontrollert nødlanding langs ytterkant av stripe etter tap av motoren sin, bortenfor standplass som gikk bra og ikke var til fare for noen".

LÆRT NOE? FORTELL DET!

- Positive og negative erfaringer - alt du og andre kan lære noe av
- Modellflyseksjonen vil bruke erfaringene og dataene i sitt flytryggingarbeid
- Er du i tvil - "**RAPPORTER EN HENDELSE**" (www.nlf.no/modellfly)

EKSEMPEL PÅ EN RAPPORTERING:

«Utsiktet aktivering av propell på mitt Turbo Timber Evolution elfly. Kutt i tommel og håndflate venstre hånd. Sydd 15 sting på legevakt. En propellvinge knekt. Kill-switch vil bli montert på radioen»

«Venstre balanserorservo svikter i full ned flaperon posisjon etter en T/G. Ny innflyging og landing ok. Servo HS65HB analog servo. Ca 380 flighter á 10 min siden 2011. De siste ca 100 flighter med gyro. (Søsterservoen sviktet tilsvarende i fjor). Servoen helt død. Ingen indikasjon på problemer på preflight. Gear ok. Kjentes varm ut umiddelbart etter landing. Årsak? Kan det hende at gyroen rett og slett sliter ut elektronikken over tid, siden servoen aldri "får fred" ? Type fly: Snoopey, høyvinget trainer under 2kg. 3s elektro»

REFLEKTER I 5 MINUTTER MED SIDEMANNEN:

- Fortell om en gang du opplevde en uønsket hendelse som andre kan lære noe av
- Rapporterte du denne? Hvis ja/nei, hvorfor/hvorfor ikke?

Hvilke episode? Hva lærte du?

Mentimeter

REFLEKTER I 5 MINUTTER MED SIDEMANNEN:

- Hvilke hendelser MÅ rapporteres?
- Hvilke hendelser er bra for vår sikkerhetskultur å rapportere?

Mentimeter

Hva må rapporteres? Hva bør rapporteres?

Mentimeter

CASE:

Du deltar på et modellflytreff en varm sommerkveld. Dere har flydd hele dagen, det er fyr på grillen og dere gleder dere til å sette dere ned og nyte ettermiddagen. Du ser en av klubbens instruktører tar seg en øl og samtidig gjør seg klar til å fly.

- *Du sitter rundt grillen og ser at vedkommende har fått start på flyet og taxer ut for avgang. Hva tenker du om dette? Hva mener du er riktig å gjøre?*

Mentimeter

Mentimeter

Hva tenker du? Hva ville du gjort?

Mentimeter

CASE:

Du har endelig kjøpt deg en etterlengtet ny modell og skal testfly denne. Du hadde det så travelt med å teste den nye modellen at du valgte å hoppe over programmering av failsafe. Da du startet flymaskinen går den i et voldsomt tempo og treffer fire modeller i depoet. De andre i klubben sitter og drikker kaffe i klubbhuset og fikk det ikke med seg.

- *Hva gjør du?*
- *Hvis du er flytrygging leder i denne klubben, hva er lurt å gjøre og evt ikke?*

Hva er ikke lurt å gjøre?

Mentimeter

Mentimeter

Sammenstøt med lyktestolpe

Hva kunne du tenke deg å lært noe om fra denne hendelsen?

HVA KAN KLUBBEN GJØRE?

- Informere om hvordan man finner rapport skjema og tar en praktisk gjennomgang på en klubbkveld o.l.
- Oppmuntre til at medlemmene deler erfaringer og rapporterer hendelser
- Arrangørklubb og stevneledere ved konkurranser og arrangementer understreker at hendelser skal rapporteres
- Instruktører og tillitsvalgte må gå foran med et godt eksempel og selv rapportere og snakke om sine erfaringer/hendelser
- Arrangere klubbkvelder hvor medlemmer deler sine erfaringer gjennom f.eks en årlig "TAKK-workshop" o.l.
- Takke dine flykollegaer når de deler sine erfaringer i miljøet:
 - "TAKK for at du delte dine erfaringer/ skrev den rapporten"

Takk for at skrev den rapporten!

Hva tar du med deg etter TAKK-workshopen?

Mentimeter

I hvilken grad likte du å delta på TAKK-workshop?

Mentimeter

**HVEM KAN TENKE SEG Å
TESTE UT DENNE TAKK-
WORKSHOPEN I EGEN
KLUBB?**

TAKK!

